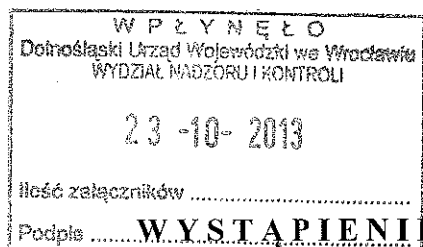

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 23 października 2013 r.

PS-KNPS.431.4.24.2013/PSZ

**Pan
Bogdan Kożuchowicz
Burmistrz Miasta
Świebodzice**

Podpis **WYSTAPIENIE POKONTROLNE**

W dniach 18 – 19 września 2013 roku na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz.1493, ze zm.) zespół kontrolny w składzie Piotr Szafarowicz – starszy inspektor wojewódzki, przewodniczący oraz Edyta Kubicka – starszy inspektor wojewódzki, kontroler z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Świebodzicach. Zakres kontroli obejmował ocenę realizacji przez Gminę Świebodzice zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Kontrola została przeprowadzona w oparciu o zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 28 czerwca 2013 roku Plan Kontroli na II półrocze 2013 roku.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 stycznia 2012 roku do dnia kontroli, funkcję Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Świebodzicach pełniła Pani Izabela Siekierzyńska odpowiedzialna za obsługę organizacyjno – techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego, natomiast za wykonywanie zadań gminy w zakresie objętym kontrolą odpowiedzialny był Burmistrz Miasta Świebodzice.

W zakresie realizacji zadań Gminy wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wydaje się ocenę **negatywną**. Uzasadnieniem nadanej oceny jest ustalony w czasie kontroli stan faktyczny i prawny oraz protokół kontroli podpisany przez Dyrektora OPS dnia 15 października 2013 roku, bez wnoszenia zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, Rada Miejska w Świebodzicach podjęła Uchwałę Nr XVII/96/2011 z dnia 23 listopada 2011 roku w sprawie uchwalenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Świebodzice na lata 2011 – 2015. Strategia w punkcie 3.2. oraz 3.2.5. szczegółowo omawia problematykę uzależnień i przemocy domowej, także w kontekście uzależnień od alkoholu. Istotne dla obszaru przeciwdziałania przemocy domowej są wskazane w Strategii cele operacyjne m.in.: zapobieganie uzależnieniom przez edukację, poradnictwo i pomoc terapeutyczną, prowadzenie świetlic dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym lub przemocą domową, objęcie pomocą psychologiczną osób doznających przemocy oraz współpraca z przedstawicielami wymiaru sprawiedliwości. Wymóg ustawowy zawarty w cyt. powyżej przepisie został spełniony.

Rada Miejska w Świebodzicach nie podjęła uchwały w sprawie „gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie”, co niezgodne jest z zapisem art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 10 czerwca 2010 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw. W obiegu prawnym Gminy nadal funkcjonuje Uchwała Nr XLI/230/09 z dnia 23 stycznia 2009 roku w sprawie

uchwalenia Gminnego Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla miasta Świebodzice, mimo iż przepis nakazujący jej podjęcie został zmieniony i stracił moc z dniem 1 sierpnia 2010 roku.

Rada Miejska w Świebodzicach podjęła Uchwałę Nr VI/26/2011 z dnia 16 lutego 2011 roku w sprawie warunków funkcjonowania oraz trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Świebodzice. Burmistrz Miasta Świebodzice przedłożył ją Wojewodzie Dolnośląskiemu zgodnie z art. 90 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Przedmiotowa Uchwała nie została jednak ogłoszona przez Wojewodę Dolnośląskiego w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego z uwagi na brak w jej postanowieniach regulacji dotyczącej ogłoszenia w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Uchwała nie została więc podjęta jako akt prawa miejscowego i nie funkcjonuje w obiegu prawnym. W świetle art. 88 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483, ze zm.) warunkiem wejścia w życie aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie w stosownym publikatorze. W związku z powyższym, merytoryczna ocena zapisów uchwały nie znajduje uzasadnienia.

Burmistrz Miasta Świebodzice nie wykonał obowiązku wynikającego z treści art. 9a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Wymagane porozumienia o współpracy w zespole interdyscyplinarnym zostały zawarte tylko z Prezesem Stowarzyszenia „Bona Fide” z siedzibą w Świebodzicach oraz z Komendantem Komendy Powiatowej Policji. Nie zostały zawarte wymagane porozumienia z przedstawicielami jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty i jednostki ochrony zdrowia. W trakcie kontroli stwierdzono również, że w § 4 porozumień błędnie wskazano kierownika ośrodka pomocy społecznej jako osobę koordynującą prace zespołu interdyscyplinarnego.

Mimo braku podpisania porozumień ze wszystkimi przedstawicielami podmiotów wskazanych w art. 9a ust. 3 ustawy, Burmistrz Miasta Świebodzice wydał Zarządzenie Nr 119/2011 z dnia 13 kwietnia 2011 roku w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego realizującego zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Świebodzice. W podstawie prawnej Zarządzenia błędnie wskazano nieistniejący § 6 Uchwały Nr VI/26/2011 Rady Miejskiej w Świebodzicach z dnia 16 lutego 2011 roku w sprawie warunków funkcjonowania (...). W dniu 7 lipca 2013 roku Burmistrz Miasta Świebodzice wydał kolejne Zarządzenie Nr 850/2013 zmieniające Zarządzenie Nr 119/2011 z dnia 13 kwietnia 2011 roku w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego (...). W podstawie prawnej zarządzenia ponownie błędnie wskazano cyt. § 6 Uchwały Nr VI/26/2011 Rady Miejskiej w Świebodzicach z dnia 16 lutego 2011 roku w sprawie warunków funkcjonowania (...). Na podstawie ww. zarządzenia z Zespołu został odwołany przedstawiciel Straży Miejskiej i powołana została osoba reprezentująca Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, mimo iż nadal nie zostało zawarte stosowne porozumienie o współpracy.

W związku z art. 9a ust. 2 i 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie stwierdza się, że Zarządzenia Burmistrza Miasta Świebodzic Nr 119/2011 i 850/2013 zostały wydane z naruszeniem obowiązujących przepisów prawa.

Zgodnie z normą zawartą w art. 40 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 101, poz. 926, z późn. zm.), Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Świebodzicach zgłosiła do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych w Warszawie zbiór danych pod nazwą „Baza Danych Zespołu Interdyscyplinarnego” i posiada zaświadczenie Nr DRZDO/403/000589/12/MB/12922 z dnia 20 lutego 2012 roku.

Zgodnie z § 3 Zarządzenia Nr 119/2011 Burmistrza Miasta Świebodzice, pierwsze posiedzenie Zespołu Interdyscyplinarnego odbyło się w dniu 19 kwietnia 2011 roku. Na posiedzeniu wybrano Przewodniczącego Zespołu, spełniając tym samym obowiązek

wynikający z art. 9a ust. 6 ustawy. W okresie do końca grudnia 2011 roku odbyły jeszcze cztery posiedzenia Zespołu w dniach 27 maja, 21 czerwca, 13 września i 8 grudnia. Na posiedzeniach omawiano indywidualne przypadki w związku ze wszczęciem procedury „Niebieskie Karty”.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 stycznia 2012 roku do 18 września 2013 roku odbyło się łącznie 13 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego z zachowaniem terminów wskazanych w art. 9a ust. 7 ustawy. Wszystkie posiedzenia Zespołu były protokołowane i na ich podstawie stwierdzono, że członkowie Zespołu zajmowali się indywidualnymi przypadkami w związku ze wszczęciem procedury NK. Nie stwierdzono natomiast w dokumentacji z prac Zespołu Interdyscyplinarnego żadnych zapisów potwierdzających realizację obligatoryjnych zadań, o których mowa w art. 9b ust. 2 pkt 1,2,4 i 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego złożyli Burmistrzowi Miasta Świebodzice oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych pozyskiwanych w czasie realizacji zadań, o których mowa w art. 9c ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Ustawowy wymóg w tym zakresie został więc zrealizowany.

Na podstawie list obecności na posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego stwierdzono, że sześciu członków nie brało udziału w pracach Zespołu dwa lub więcej razy, co sprzeczne jest z zapisem art. 9a ust. 13 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 stycznia 2012 roku do dnia 18 września 2013 roku na terenie Miasta Świebodzice wszczęto łącznie 16 procedur „Niebieskie Karty”. Na podstawie przedłożonej przez Dyrektora OPS i Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego dokumentacji ustalono, że procedura „Niebieskie Karty” nie była przestrzegana w zakresie: braku potwierdzania odbioru formularza NK-A przez Przewodniczącego Zespołu, braku dokumentacji potwierdzającej przestrzeganie 3 - dniowego terminu na przekazanie formularza NK-A członkom zespołu lub grupy roboczej, braku wypełniania formularza NK-C w każdej indywidualnej sprawie, braku wypełniania formularza NK-D po skutecznym wezwaniu osoby podejrzanej o stosowanie przemocy, braku opracowania i realizacji planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy, braku dokumentowania wszystkich działań podejmowanych w ramach procedury oraz zakończenia procedur NK z naruszeniem przepisów § 18 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” (...).

Gmina Świebodzice realizuje zadania określone w art. 6 ust. 2 pkt 2 i 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w ramach bezpłatnego poradnictwa dla osób dotkniętych przemocą domową obejmującego pomoc prawną, pedagogiczną, psychologiczną oraz w zakresie uzależnień od alkoholu i narkotyków. Informacje dotyczące możliwości uzyskania pomocy dostępne są na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Świebodzicach w zakładce „pomoc specjalistyczna”, „zespół interdyscyplinarny” oraz na stronie dotyczącej działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Gmina Świebodzice zapewnia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsca w ośrodkach wsparcia. Pracownicy socjalni Ośrodka oraz członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego dysponują bazą teleadresową specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w województwie dolnośląskim oraz są w kontakcie z pracownikami tych ośrodków w sytuacji konieczności zapewnienia opieki i schronienia. W Ośrodku Pomocy Społecznej wdrożono procedurę działań interwencyjnych w sytuacji wystąpienia przemocy domowej.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kompleksowej realizacji zadań Gminy Świebodzice w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, stwierdza się następujące nieprawidłowości:

1. Rada Miejska w Świebodzicach nie podjęła uchwały w sprawie gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.
2. Rada Miejska w Świebodzicach podjęła uchwałę w sprawie warunków funkcjonowania oraz trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Świebodzice obarczoną brakiem regulacji dotyczącej ogłoszenie w wojewódzkim dzienniku urzędowym, tym samym nie czyniąc z uchwały aktu prawa miejscowego.
3. Burmistrz Miasta Świebodzice nie zawarł porozumień o współpracy w zespole interdyscyplinarnym ze wszystkimi wymaganymi podmiotami.
4. Burmistrz Miasta Świebodzice wydał zarządzenie w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego bez uprzedniego podpisania wszystkich wymaganych porozumień.
5. W dokumentacji z prac Zespołu Interdyscyplinarnego nie ma zapisów potwierdzających realizację zadań określonych w art. 9b ust. 1 i ust. 2 pkt 1, 2, 4 i 5 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
6. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego nie potwierdza daty przyjęcia formularza NK-A od podmiotu wszczynającego procedurę „Niebieskie Karty”.
7. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w żaden sposób nie dokumentuje przestrzegania terminu 3 dni na przekazanie formularza NK-A członkom zespołu lub grup roboczych.
8. Formularz NK-C nie był wypełniany we wszystkich indywidualnych przypadkach występowania przemocy.
9. Formularz NK-D nie był wypełniany z powodu braku wezwania osoby, co do której istniało podejrzenie stosowania przemocy.
10. Plany pomocy we wszystkich indywidualnych przypadkach występowania przemocy w rodzinie nie były opracowywane i realizowane.
11. Nie wszystkie działania podejmowane w ramach procedury „Niebieskie Karty” były dokumentowane.
12. Sześciu członków nie uczestniczyło regularnie w posiedzeniach i pracach Zespołu Interdyscyplinarnego.
13. Procedury „Niebieskie Karty” zakańczane były niezgodnie z § 18 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” (...).

Wobec stwierdzonych powyżej nieprawidłowości, wydaje się zalecenia pokontrolne:

1. Opracować i realizować gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Podstawa prawna: art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.)

Termin realizacji: **do 31 grudnia 2013 r.**

2. Doprowadzić do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Dolnośląskiego uchwały w sprawie warunków funkcjonowania oraz trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Świebodzice.

Podstawa prawna: art. 13 ustawy z dnia 20 lipca 2000 roku o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2011, Nr 197, poz. 1172, j.t.) w związku z art. 88 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r., Nr 78, poz. 483, ze zm.)

Termin realizacji: **do 31 grudnia 2013 r.**

3. Zawrzeć porozumienia o współpracy w Zespole Interdyscyplinarnym z przedstawicielem jednostki organizacyjnej pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty i jednostki ochrony zdrowia.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.)

Termin realizacji: **do 31 grudnia 2013 r.**

4. Uregulować w obiegu prawnym Zarządzenie Burmistrza Miasta Świebodzice Nr 119/2011 z dnia 13 kwietnia 2011 roku w sprawie powołania Zespołu Interdyscyplinarnego realizującego zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Świebodzice.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 2 i ust. 8 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.).

Termin realizacji: **do 31 grudnia 2013 r.**

5. Realizować i dokumentować wszystkie zadania wskazane dla Zespołu Interdyscyplinarnego w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Podstawa prawna: art. 9b ust. 1 i ust. 2 pkt 1, 2, 4 i 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.)

Termin realizacji: **na bieżąco.**

6. Zobowiązać Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego do potwierdzania odbioru formularza NK-A i dokumentowania terminowego przekazywania go członkom zespołu lub grup roboczych.

Podstawa prawna: § 7 ust. 1 i § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: **niezwłocznie.**

7. Zobowiązać członków Zespołu Interdyscyplinarnego lub Grup Roboczych do przestrzegania obowiązku wypełniania formularza NK-C i NK-D.

Podstawa prawna: § 8 ust. 2 i 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: **niezwłocznie.**

8. Zobowiązać członków Zespołu Interdyscyplinarnego lub Grup Roboczych do przestrzegania obowiązku opracowania i realizowania planów pomocy we wszystkich indywidualnych przypadkach występowania przemocy w rodzinie.

Podstawa prawna: art. 9b ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.)

Termin realizacji: **niezwłocznie.**

9. Dokumentować wszystkie działania realizowane w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

Podstawa prawna: § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: **na bieżąco.**

10. Zobowiązać wszystkich członków Zespołu Interdyscyplinarnego do regularnego uczestnictwa w posiedzeniach i pracach zespołu.

Podstawa prawna: art. 9a ust. 13 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, ze zm.)

Termin realizacji: **niezwłocznie.**

11. Zobowiązać Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego do zakańczania procedury „Niebieskie Karty” zgodnie z przepisami.

Podstawa prawna: § 18 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245).

Termin realizacji: **niezwłocznie.**

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182, ze zm.), kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie **7 dni** od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Wojewody Dolnośląskiego. Wojewoda ustosunkuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia. W terminie do dnia **15 stycznia 2014** roku kierownik jednostki podlegającej kontroli winien powiadomić Wojewodę Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w niniejszym wystąpieniu.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Grzybowska
Z-C A DYREKTORA

..... Wydziału Pomocy Społecznej
(podpis kierownika jednostki kontrolującej)

Do wiadomości:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej w Świebodzicach 58-160, ul. Piłsudskiego 8,
2. a/a